

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Ingå bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Nytt parlamentslandskap

Parlamentsvalet i Östtimor den 7 juli ledde överraskande till ett helt nytt landskap i parlamentet. Av de 23 registrerade partierna var det bara fyra som nådde över treprocent-spärren, CNRT, Fretilin, PD och Frente Mudança. I det förra parlamentet var sju partier representerade.

CNRT, Nationella kongressen för timoresisk återuppbyggnad, som ledde den förra regeringen och hade 18 platser i det förra parlamentet, fick nu inte mindre än 30 mandat och blev det största partiet med 36% av rösterna. Fretilins röstandel blev 30% och det gav 25 mandat, fyra mer än i det förra parlamentet. Det demokratiska partiet (PD), som leds av parlamentets talman Fernando La Sama de Araujo och stöddes av den före presidenten José Ramos-Horta, fick 10% och åtta mandat. Frente Mudança, som är en utbrytning ur Fretilin och leds av vice premiärministern Jose Luis Guterres i den gamla regeringen, fick med sina 3% röster de återstående två mandaten.

Valdeltagandet var högt, 75 %, med tanke på att man endast kunde rösta på den ort i vilken man var registrerad. I valet var det 50.000 nya röstberättigade jämfört med valet 2007 senast.

Analysen av den regionala fördelningen av rösterna visar att Fretilin, den gamla fronten för Östtimors självständighet under ledning av tidigare premiärministern Mari Alkatiri, ökade sin röstandel i de västra regionerna men tappade något i de östra. Vi tycker att detta är glädjande eftersom det visar på en minskad regional splittring i landet. Frente-Mudança fick sina mandat tack vare 10% av rösterna i enklaven Oecusse, vilket avspeglar den lokala profilen hos statssekrete-

raren för Oecusse och tidigare ambassadören i Australien, Jorge Teme. Även i Baucau och Liquica gjorde partiet ett gott resultat.

Man kan väl säga att den gamla regeringen med premiärministern Xanana Gusmão i och med resultatet fick väljarnas förtroende att fortsätta sitt arbete i enlighet med den nationella strategiska utvecklingsplanen, även om det naturligtvis alltid är lättare för ett regeringsparti att få ut sitt budskap. Professor Michael Leach från det australiska Swinburne-universitetet säger att resultatet visar en konsolidering av Östtimors partisystem. "Vi ser hur människorna samlas bakom de två ledande partierna och vi ser att ett tredje parti fått ett rimligt antal röster."

En annan glädjande sak med valet var frånvaron både av betydande våldsgärningar och oegentligheter i valförloppet. Det var ett mycket stort antal utländska valövervakare, som iakttog det. Två, Carl Blomberg och Lars Lagergren, kom från Sverige och deltog i EU:s observatörsdelegation. De var i Ainaro-distriktet, som ligger i sydväst. EU-delegationen var två månader i Östtimor.

De oegentligheter som rapporterats har varit av det slag som ofta förekommer vid val och beror på bristande kunskap och osäkerhet hos valförrättarna, till exempel svårigheter för personer med nedsatt syn eller rörelseförmåga att använda valbåsen, partirepresentanter för nära vallokaler och slarvig hantering av röstsedlarna.

EU-delegationens ledare, Fiona Hall, lade fram dess slutrapport vid en presskonferens i Dili den 28 september. Rapporten innehåller också delegationens rekommendationer för framtida val.

Tommy Pollák